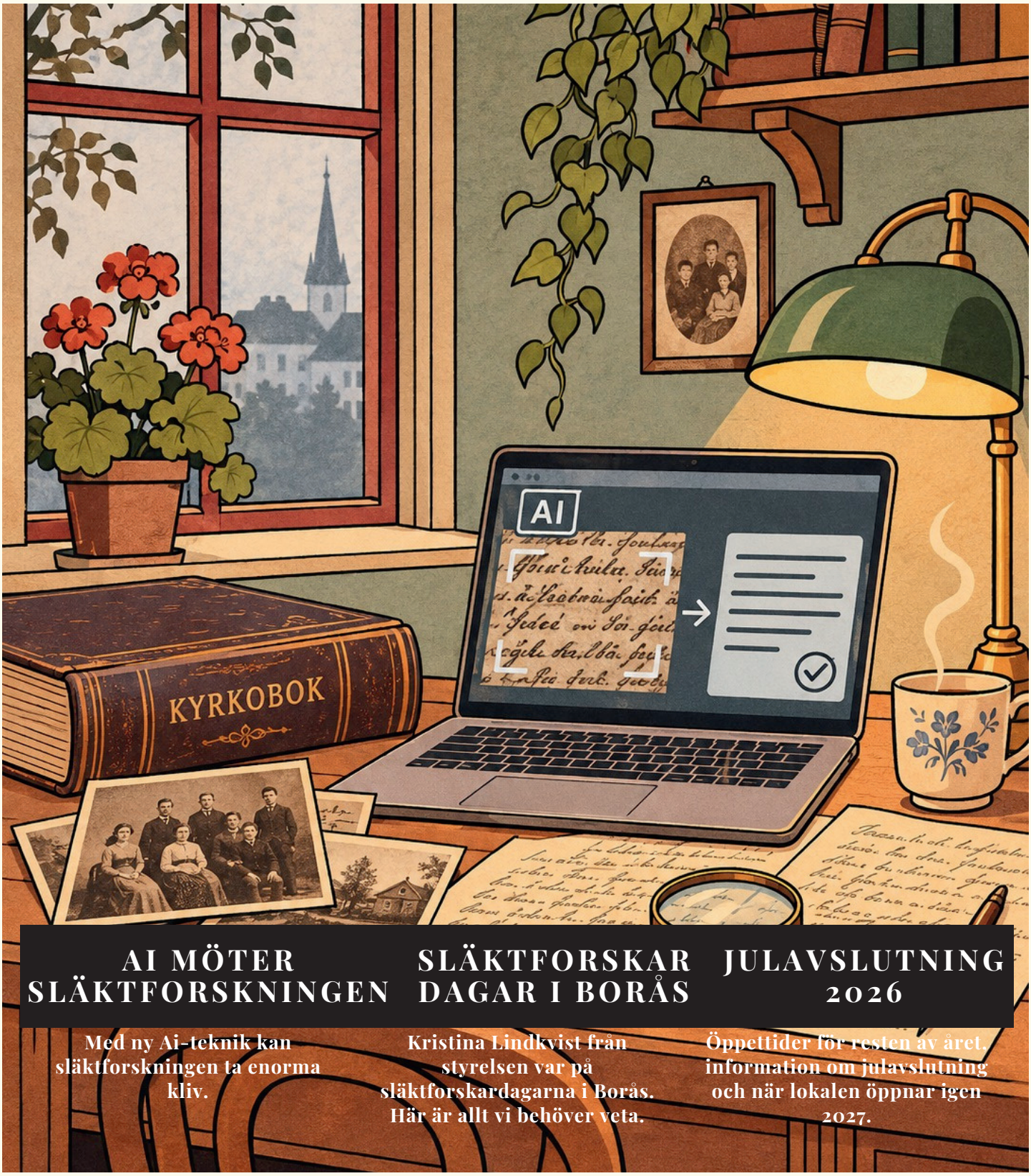
Gästriklands Genealogiska Förening

GESTRICIA

Medlemstidning för Gästriklands Genealogiska förening

ÅRGÅNG 36 | NOVEMBER 2026 NR 3

AI MÖTER SLÄKTFORSKNINGEN

Med ny Ai-teknik kan släktforskningen ta enorma kliv.

SLÄKTFORSKAR DAGAR I BORÅS

Kristina Lindkvist från styrelsen var på släktforskardagarna i Borås. Här är allt vi behöver veta.

JULAVSLUTNING 2026

Öppettider för resten av året, information om julavslutning och när lokalen öppnar igen 2027.

GÄSTRIKLANDS GENEALOGISKA FÖRENING

Föreningen bildades i februari 1984 och är medlem i Sveriges Släktforskarförbund

Besöks- och postadress:
Tordönsgatan 2 B 802 77 Gävle
Tel: 070-38 37 688

OBS!
Enligt beslut om **NY** Medlemsavgift vid årsmötet kostar det nu **300:-/år**
Familjemedlemskap har upphört
Plusgiro **481 64 19-8**
Organisationsnummer **885001-7271**
E-post: info@ggfx.se
Hemsida: ggfx.se
Facebook: Sök på ”Släktforskning i Gästrikland”

STYRELSEN

Ordförande:	Sarah Stenberg
Vice ordförande:	Gunnel Krause Eriksson
Sekreterare:	Carina Holm
Kassör:	Birgitta Jonsson
Ledamöter:	Torsten Hedberg
	Solan Sjöström
	Kristina Lindkvist
Revisorer:	Toni Holm
	Bengt Valdemarsson
Revisorsuppleant:	Monika Öberg
Valberedning:	Sven-Eric Larsson s.k.
	tel: 070-216 85 92
	Katarina Hansson
	tel: 070-205 51 85
	Hanna Norling
	tel: 073-755 55 50

Öppettider

Måndagar	kl 17-20
Tisdagar	kl 10-14
Onsdagar	kl 10-14
Torsdagar	kl 10-14

Öppettiderna kan komma att ändras för 2027.

Vi **stänger** 16/12 2026 och **öppnar** igen 18/1 2027.

Se alltid aktuell information på vår hemsida.

Bokning av dator: 070-383 76 88

Telefontider:
Måndagar kl. **18-20**
Tisdagar kl. **10-14**

Att besöka oss under öppettiderna fungerar också. Du är även mycket välkommen att ta med egen dator och släktforska med oss!
Wi-Fi finns i lokalen

Adressändring

Om du byter adress eller e-postadress, meddela det till antingen info@ggfx.se eller via SMS till **070-6266983**.

Tack på förhand!!

Hej från valberedningen

Känner du dig manad, eller känner du nån som skulle passa att sitta i föreningens styrelse. Hör av er till någon av våra valberedare.

Ordförande har ordet

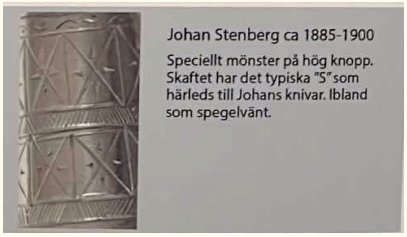
Jag tänkte att jag skulle berätta om min farfars farfar, min farfars far och min farfar. Tre generationer knivsmeder i Svärdsjö, Dalarnas län.

Farfars farfar, Johan Eriksson - som senare tog namnet Stenberg drev en av de äldsta smedjorna i Linghed, Svärdsjö under tidigt 1900-tal. Johan föddes 1858 på en gård som kallades för Kolabacken. Där smedjan också senare kom att ligga. Där skulle de efterfrågade samlarobjekten "Stenbergsknivarna" tillverkas under en lång tid.

Det står i Nordiska Museets årsbok 1940 att "på det speciella knivbladet fanns ett skaft av masurbjörk med nysilverhölje i båda ändarna, även knivslidan var av nysilver."
På den tiden såldes en kniv för 4 kronor, och Johan levde helt och hållet på sin smedja.

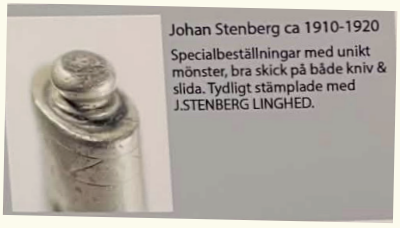

Johan Stenberg arbetade med Smedjan under hela sitt liv och vid tiden han avled var han 85 år gammal. Hans som Albert Stenberg verkar vara den som drev smedjan hårdast och längst. Fram till ca 1935-1936 när verksamheten upphörde av lönsamhetsskäl. Det var runt den tiden som fler knivtillverkare startade serietillverkning, så som tex Morakniven.

Albert hade också en bror, Erik Stenberg som också hjälpte till med tillverkningen av Stenbergskniven. Mot slutet av verksamheten kan man också utläsa att de gjorde andra saker i sin verkstad. Bland annat gjorde Albert också snusdosor med gravyr, de lagade cyklar, grammofoner, drev lanthandel, smidde verktyg och husgeråd.

Slidor med typiska mönster som kännetecknar deras produktion. Noggrant graverade linjer och mindre och även större mönster.

Albert Stenberg

Och skaften i karaktäristiska masurbjörken.

Min farfar, Stig Stenberg var den sista generationen knivsmed för nu i alla fall, i vår släkt. Han gjorde det mest som hobby, i källaren på huset som han byggde i Svärdsjö. Han var också en skicklig hantverkare som var noggrann och han har berättat för min farbror att det tog honom ungefär en vecka att tillverka en komplett kniv, med slida och skaft. Han tog ca 300kr för en kniv, lite skillad från Stigs farfar, som sålde sina i smedjan i Linghed för 4kr. I källaren i huset som han byggde, där min pappa och hans bröder växte upp tillverkades omkring 2000-3000st knivar i några olika modeller. Stig avled hastigt samma år som jag föddes, 1993. Den sista Stenbergskniven höll han då på med, men den blev aldrig riktigt klar.

Den typiska modellen för Stig Stenbergs knivslida i nysilver samt det ljusa masurbjörkskaftet.

Den allra sista kniven som min farfar aldrig hann göra klart.

Att släktforska är så mycket mer än att söka efter namn, årtal och platser. Det är att upptäcka människorna bakom uppgifterna, förstå deras liv och låta deras berättelser leva vidare. Ibland leder sökandet till oväntade upptäckter, ibland till fler frågor än svar. Men kanske är det just det som gör släktforskningen så berikande - det finns alltid något mer att upptäcka.
Minst lika värdefulla är alla de möten som uppstår längs vägen. Att få dela sin nyfikenhet med andra, utbyta kunskaper, hjälpas åt att lösa gamla gåtor och glädjas åt varandras upptäckter skapar en alldeles särskild gemenskap. I en tid då mycket i vårt samhälle präglas av individualism, högt tempo och ett allt större avstånd mellan människor blir dessa mötesplatser kanske viktigare än någonsin.
För släktforskning handlar i slutändan inte bara om dem som levde före oss. Den handlar lika mycket om oss som lever här och nu, om våra möten och om de band vi knyter till varandra. Genom att tillsammans utforska det förflutna bygger vi också gemenskap inför framtiden.

Sarah Stenberg

Möte med släktforskare i Falun

En solig lördagsmorgon den 30/9 samlades sex morgonpigga medlemmar i Gästriklands Genealogiska Förening för färd till Falun. Där anslöts sig ytterligare två medlemmar från Sandviken respektive Leksand. I Faluns Kulturhus 10/14 minglade vi tillsammans med cirka fyrtio andra släktforskare från Avesta och Ludvika för utbyte av erfarenheter. Mötet avslutades med kaffe och en välsmakande smörgås.

Nästa programpunkt var ett besök på Dalarnas Museum, där utställningen Häxor visades. Efter en informativ guidning om denna mörka period, benämnd "Det stora oväsendet", fick vi ströva fritt i museet för att studera texter, foton och konst. "Det stora oväsendet" började i mitten av 1600-talet, då pigan Gertrud Svensdotter(f.1656) från Älvdalen efter en konflikt med en vallpojke anklagades för att kunna gå på vatten. Som en smitthärd spreds orimliga vittnesmål från barn och vuxna, framtvingade under hot och grym tortyr.

En välbehövlig sopplunch avnjöts på Gamla Elverket och dagen avslutades med ett besök på närliggande bibliotek. En kort föreläsning påminde oss om de finska krigsbarnen, som kom till Sverige under 2:a världskriget. En både lycklig och olycklig historia för dessa barn. Nöjda med utflykten återvände vi till Gävle.

Solen sken fortfarande, men kvar dröjde sig tankar om det lidande fr.a. kvinnor fick utstå under häxprocesserna, en av många mörka perioder i Sveriges historia.

Britt-Marie Ammenberg

Släktforskardagarna i Borås 22-23 aug 2026

Dagarna arrangerades av Borås Släktforskare, Ancestry med flera.
Drygt 20 föredrag hölls. Cirka 40 montrar.
Undertecknad deltog den 22 augusti på invigningen samt tre föredrag varav det första, med Peter Sjölund, inte kunde genomföras pga att tekniken fallerade.

Föredrag #2:

Tomas och Mathias Karlsson, www.släktforskarbröderna.se

De är ett erfaret team inom släktforskning med specialisering på Sverige och USA. Idag riktade de blicken mot framtiden och AI:s, den artificiella intelligensens, möjligheter för släktforskare:
AI är en **assistent** som kan svara på dina frågor, AI arbetar i flera steg, mot ett mål, använder befintlig digital information och anpassar sig efter dina instruktioner/frågor/promptar.
AI använder en språkmodell som heter LLM. Om man jämför med en bil är AI- systemet hela bilen, **LLM** är motorn, **prompten** är föraren eller den som instruerar vart bilen ska – dvs den fråga eller instruktion du skriver.

Prompten/instruktionen du skriver är nyckeln till att få korrekta svar! Det är oerhört viktigt att prompten är tydlig, du kan t o m skriva i din instruktion: ”gissa inte” eller ”laga skadorna och reporna på fotot men ändra ingenting på personernas ansikten”.

Var källkritisk!

Deras föreläsning var mycket givande och lärorik som en grund för hur man kan använda AI som ett verktyg. Vanliga AI-assistenter är: chatgpt.com, claude.ai, gemini.google.com, copilot.microsoft.com/, notebooklm.google.com.

Prompt-tips:
skriv raka och tydliga promptar
tacka inte för svar – slöseri med el!
AI förstår trots stavfel
bolla svar mellan olika AI-assistenter
fastnar i ett tankespår? Starta ny chatt
lägg inte upp släktträd/matchningar utan att byta ut namn mot synonymer

Det finns ingen ångerknapp – tänk på vad du skriver/lägger upp i en chatt.

Kom igång med AI-assistenten:

Börja med något du redan känner till. Fråga om EN enda sak. För dialog med AI:Sverige svar. Testa svaren i olika AI-assistenter. Kontrollera innan du tror på svaret. Prova igen!

Fördrag #3:

Niklas Hertzman, innehållschef på Arkiv Digital
Hans föredrag utgick från det historiska källmaterialet och fortsatte med hans stora intresse för ny teknik och dagens artificiella intelligens. Han talade om **maskinell texttolkning** som ett viktigt hjälpmedel – hur AI, genom OCR och HTR - kan lära sig att läsa det som tidigare bara varit tillgängligt för det tränade ögat. **Här går utvecklingen fort.**

OCR och HTR är två olika tekniker att omvandla text till bilder eller skannade dokument till digital och sökbar text. **OCR** betyder Optical Character Regognition – optisk teckenigenkänning. **HTR** betyder Handwritten Text Recognition, handskriftsigenkänning. Den är utvecklad för att tolka hand-skriven text, även äldre handstilar. HTR bygger oftast på AI och behöver ofta tränas på den typ av handskrift som förekommer i materialet.

OCR fungerar alltså bra på tryckta dokument, medan **HTR** kan läsa många typer av handskrivna dokument, även 1700- och 1800-talsskrift, om modellen är tränad på det. *(Min anteckning: när jag söker på ChatGPT står det att det finns en tjänst som heter Transkribus där man kan göra stora samlingar av handskrivna dokument sökbara. Har inte kollat.)*

Info om några arkiv i dagsläget: alla boupptеckningar till 1961 är tillgängliga idag. Snart är de t.o.m. 1979 tillgängliga. Krigsarkivet har digitaliserat Skånska Dragonregementet. Kommunerna håller på att digitalisera sina handlingar. Kolla i AD om du hittar. Håll koll på AD:s sociala medier, blogg, nyhetsbrev och Youtube för nyheter.

Nästa års släktforskardagar hålls på Elmia i Jönköping, 21-22 augusti.

Vid pennan,
Kristina Lindkvist

Släktforskning på emigranter till Nordamerika

Vart tog våra emigranter vägen när de kom till Nordamerika? Hur många var det? Hur gestaltades deras liv i det nya landet? Är det vissa stater i USA som har fler svenskättlingar än andra? Hur kan man hitta information i det här ämnet?

Det är några av de frågor Roland Skoglund, ordförande i Upplands Släkforskarförening och erfaren släktforskare, gav oss svar på.
Att det är viktigt att ta reda på allt om personen du söker i de svenska källorna innan du söker i databaser utomlands, alla källorna uppdateras hela tiden och det går bra att använd AI är några andra lärdomar från föreläsningen.

Det var drygt 40 intresserade åhörare som fick ny kunskap att använda i sin egen forskning. Så här säger Mattias Kjellin som var en av dem:
-Jag har fått riktigt bra tips på hur man kan hitta mer uppgifter om släktingarna som utvandrade till främst USA och vad som hände deras familjer. Jag har åtminstone fem olika släktdelar med emigranter som det vore kul att upptäcka mer om. Spännande!

Den här föreläsningen, i Andreassalen Andersberg, anordnades av Gästriklands Genealogiska förening. Vi märker att den här typen av föredrag är intressant för fler än våra medlemmar och det ger oss kraft att fortsätta.
Under hösten kommer vi ha fler liknande aktiviteter i vår egen lokal.

Vi tackar våra ständiga samarbetspartners: ABF, DIS-Mitt och släktforskarföreningarna i Sandviken och Ockelbo.

Carina Holm

DNA och släktforskning

DNA-tekniken har fått ett enormt genomslag och uppmärksammats otroligt mycket i media. Birgitta Jonsson i styrelsen har grottat in sig lite extra på detta och erbjuder sin hjälp. Hon skriver såhär:

“Funderar du på att DNA-testa dig!

Nyfiken på att hitta okända anor eller nu levande släktingar.
Jag har DNA-kit för testning hos Family Tree DNA.

Hör av dig så hjälper jag dig med testning och leverans till Houston, USA.

Då slipper du krångel med tullavgifter m.m.
Kostnad för kit och porto tillkommer.
Kit. från USD39
Porto 100kr

Skicka mail till birgitta.j50@hotmail.com eller ring 070-6001314"

Välkomna till JULAVSLUTNING i Andreassalen, Vinddraget 28

Torsdagen den **17/12 kl. 17.00** serveras en jultallrik och småvarmt, kaffe och kaka till de som önskar vara med.
Kostnad 400,- per person.
Anmälan görs genom inbetalning till plusgiro 481 64 19-8 eller eller via Swish till 070-600 13 14 Birgitta Jonsson. Senast 7/12.

Utöver inbetalning maila till info@ggfx.se och uppge namn på er som kommer och om ni har eventuella matpreferenser i form av allergier eller liknande.

KALLELSE till ÅRSMÖTE 2027

Välkommen till föreningens årsmöte.

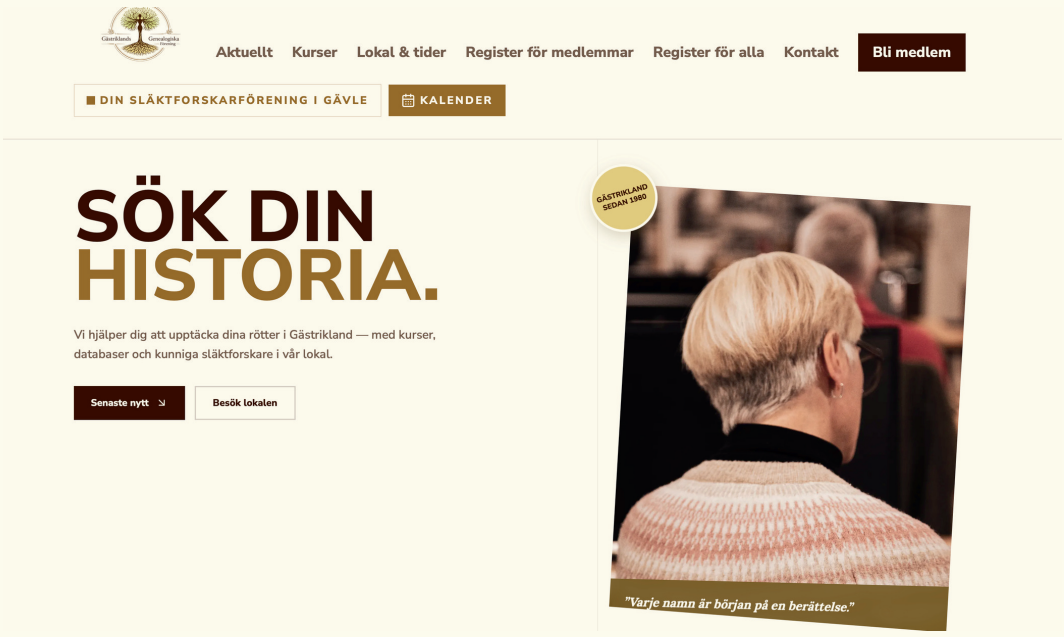
Tisdagen den **16 mars kl. 18.00** i lokalen på Tordönsgatan 2B, Gävle.

Ett ypperligt tillfälle att komma och besöka oss, om du inte gjort det förut!

Vi bjuder på fika.
Motioner ska ha inkommit **senast 1 februari 2026**.
Det går bra via e-post: info@ggfx.se
eller via brev till:
Gästriklands Genealogiska förening, Tordönsgatan 2B, 802 77 Gävle

NY HEMSIDA

Vi har en ny hemsida där vi försökt konkretisera och förenkla så informationen lätt kan nå er medlemmar, och de som funderar på att bli medlemmar hos oss. Adressen är densamma som förut - alltså www.ggfx.se. Gå gärna in och kika på den nya, fina layouten.

Sida endast för medlemmar

Vi har ett låst register för er medlemmar där det finns massa spännande att grotta in sig i. För att nå den sidan behövs ett lösenord. Har du som medlem inte fått lösenordet - maila så får du det.

Kursintresserad?

Skulle du vilja gå en nybörjarkurs i släktforskning? Gå in på vår hemsida och håll dig uppdaterad kring nya kurser. Har du frågor är du välkommen att **maila: kurs@ggfx.se**

Söker du efter ättlingar och anor ute i världen?

Föreningen har tecknat ett världsabonnemang på **Ancestry,** som finns tillgängligt i vår föreningslokal på Tordönsgatan 2 B i Gävle. Abonnemanget fortsätter även hela 2027.

Dessutom finns även **Sveriges dödbok 10, 1800 – 2024**, tillgänglig i lokalen.

Ta bussen hit till lokalen

Buss **2 och 4** från centrum mot Andersberg

Hållplats **Ramna**

Gå under viadukten, sedan första höghuset på höger sida.

Kanske även DU har något, som du vill dela med dig av. Du kanske har hittat något intressant eller roligt i din forskning, kanske en bild. Skicka gärna in till oss, den kanske kommer med i ett kommande nummer.
E-post: info@ggfx.se

Redaktörer

Gestricia: Gunilla Wester
Hemsida och layout: Sarah Stenberg

Gestricia nr 1 2027 utkommer i januari

För insänt bidrag ansvaras ej. Redaktören förbehåller sig rätten att redigera text och bilder i insänt material.

Vi skulle kunna hålla fler kurser eller cirklar, ifall det finns någon/ några därute, som kunde tänka sig hjälpa till som ledare.
Kanske just **Du** är intresserad. Hör gärna av dig för mer information om detta.

Vi i styrelsen önskar Er alla ett gott slut på året samt
God Jul & Gott Nytt År

Välkommen till vår föreningslokal Tordönsgatan 2 B i Andersberg, Gävle

